

Vrozené rozštěpové vady rtu a patra patří v České republice k nejčastěji se vyskytujícím vrozeným vývojovým vadám. Rozštěpová vada představuje komplexní postižení, jehož léčba vyžaduje multidisciplinární přístup a provází daného jedince od narození až do dospělosti. Představuje v životě postiženého, zejména v období dětství, dospívání a mladé adolescence, řadu komplikací, které se projevují prakticky ve všech oblastech života postižené osoby a mají biologické, psychologické i socioekonomické projevy a důsledky. Primárně má vada negativní funkční důsledky na kousání, polykání, dýchání a tvorbu hlasu a řeči. Esteticky postihuje faciální triangl, který nejvíce ovlivňuje vzhled obličeje. Izolovaná vada není letální ani spojená s mentálním defektem, nicméně až ve 20% může být spojena s přidruženým morfologickým postižením. Poškození obličeje má výrazný dopad na sebevímání postiženého jedince, přičemž reakce okolí může být dalším zdrojem stresu. Důsledky vady se významně projevují v nárocích kladených na blízké postiženého jedince, zejména na rodinu.

Od 80. let se zvyšuje pozornost věnovaná psychologickým výzkumům, které se zabývají sebepojetím a kvalitou života pacientů s rozštěpem. Jejich cílem, a stejně tak i cílem této práce, je analýza faktorů, které ovlivňují kvalitu života a adaptaci adolescentů a mladých dospělých s rozštěpem rtu a patra. Stanovení prediktorů kvality života ve vztahu ke zdraví a prediktorů úspěšné adaptace má praktický význam pro kvalitní psychologickou péči a může zlepšit a zefektivnit medicínské intervence v této oblasti